

Številka: 091-2/2018
Datum: 19. 4. 2018

Sporočilo za javnost ob spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi oz. uresničitvi odločbe Ustavnega sodišča v zvezi z reprezentativnostjo Združenja mestnih občin Slovenije

Združenje mestnih občin Slovenije (ZMOS) si je že od ustanovitve leta 2010 prizadevalo pridobiti status reprezentativnega združenja, kar pa je onemogočala do nedavnega veljavna določba 86.a člen Zakona o lokalni samoupravi (ZLS). Ta je namreč kot pogoj za reprezentativnost določala članstvo vsaj 30 % vseh občin, česar ZMOS ni mogel izpolniti, čeprav so vanj združene vse mestne občine. Zaradi različnega položaja tako mestnih občin kot ZMOS, a hkrati enake zakonske ureditve za vsa združenja občin, je Ustavno sodišče RS presodilo, da gre v primeru združenja mestnih občin za kršitev ustavnega načela enakosti pred zakonom (odločba št. [U-I-150/15](#) z dne 10. 11. 2016).

V ZMOS obžalujemo, da vse od leta 2010 naprej državne institucije niso uspele prepoznati veljavnosti naših argumentov, in da je moral na pobudo ZMOS to storiti šele najvišji varuh ustavnosti v državi. Obenem pa izražamo zadovoljstvo, da je parlament to protiustavnost odpravil in sprejel spremembe ZLS, ki omogočajo pridobitev statusa reprezentativnosti tudi združenju, v katerega so včlanjene samo mestne občine. V naslednjih dneh, ko bo novela ZLS objavljena, bo Ministrstvo za javno upravo dobilo pravno podlago za izdajo odločbe o ugotovitvi reprezentativnosti ZMOS.

Verjamemo, da bo status reprezentativnosti okrepil naše sedanje in nadaljnje aktivnosti, ki segajo od področja siceršnjega urbanega razvoja do zasledovanja interesov mestnih občin v zakonodajnih in drugih predlogih državnih organov.

V tem obdobju je prav gotovo najpomembnejše sodelovanje pri izvajanju mehanizma Celostnih teritorialnih naložb v okviru izvajanja evropske kohezijske politike, v katerem ima ZMOS skupaj z dvema ministrstvoma vlogo posredniškega organa, mestne občine pa so v tem procesu nosilke družbeno odgovornega ravnanja z ekonomsko, okoljsko in družbeno razsežnostjo.

Ker pa se mestne občine kot gospodarska, kulturna in upravna središča čedalje bolj soočajo s pritiski širšega okolja na javne storitve, organizirane v mestih (zdravstvo, šolstvo, kultura itd.) in morajo zato zadovoljevati vedno več javnih potreb, bi se to moralo odražati v širšem delokrogu mestnih občin in posebnem financiranju njihovih nalog.

Ustava Republike Slovenije je to predvidela v 141. členu, saj določa, da "Mestna občina opravlja kot svoje tudi z zakonom določene naloge iz državne pristojnosti, ki se nanašajo na razvoj mest."

Župani mestnih občin zato od nove vlade in zakonodajalca v prvi vrsti pričakujemo uresničitev navedene ustavne zaveze in s tem dosledno spoštovanje načel delitve oblasti, lokalne samouprave in pravne države. V nasprotnem primeru se bo nadaljevalo zanikanje ustavne demokracije oz. vladavine prava in dodatno slabilo zaupanje ljudi v pravni sistem Republike Slovenije.

Matej Arčon
Predsednik ZMOS